

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

Základní škola DRAK

“Svoboda učit se, růst a objevovat”

Obsah:

1. Identifikační údaje.....	2
1.1. Název ŠVP pro ZV.....	2
1.2. Údaje o škole.....	2
1.3. Zřizovatel.....	2
1.4. Platnost dokumentu.....	2
2. Charakteristika školy.....	3
2.1. Vznik školy.....	3
2.2. Úplnost a velikost školy.....	3
2.3. Vybavení školy.....	3
2.4. Charakteristika pedagogického sboru.....	4
2.5. Dlouhodobé projekty.....	4
2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	4
3. Charakteristika ŠVP.....	5
3.1. Klíčové hodnoty.....	5
3.2. Pedagogický přístup.....	6
3.3. Organizace výuky.....	8
3.4. Prostředí a komunita.....	8
3.5. Poslání školy.....	8
3.6. Předpoklady.....	8
3.7. Cíle vzdělávání.....	9
4. Výchovné a vzdělávací strategie.....	10
4.1. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	18
4.2. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	19
4.3. Začlenění průřezových témat.....	20
5. Učební plán.....	23
5.1. Učební osnovy.....	23
MAJÁK.....	23
ANGLICKÝ JAZYK.....	27
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	29
KOMPAS.....	31
TVORBA.....	35
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	38

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP pro ZV

“Svoboda učit se, růst a objevovat”

1.2. Údaje o škole

Název:	Základní škola DRAK
Adresa:	U Továrny 1, Přemyšlení, 250 66 Zdiby
IČO:	23 120 363
IZO:	250 003 082
RED IZO:	691 018 910
ředitelka:	BBus. Martina Medek Štyksová, DiS.
kontakty:	Email: info@skoladrak.cz Mobil: +420 605 534 334

1.3. Zřizovatel

Název:	Svobodná škola DRAK z.ú.
Adresa:	Na Stráni 82, 250 73 Jenštejn
IČO:	21 919 950
ID datové schránky:	t3fdu7e
ředitelka ústavu:	BBus. Martina Medek Štyksová, DiS.

1.4. Platnost dokumentu

ŠVP platné od data 1.9.2025

2. Charakteristika školy

Věříme, že děti se nejlépe učí, když mají možnost svobodně objevovat svět kolem sebe, řídit své vzdělávání a nést za něj odpovědnost. Stavíme na vnitřní motivaci, podporujeme věkově smíšenou skupinu a klademe důraz na individuální potřeby každého dítěte.

Program Školy DRAK vychází z principů svobodného a sebeřízeného vzdělávání.

2.1. Vznik školy

Školu otevírá v září 2025, jako soukromá škola zařazená do rejstříku MŠMT. Provoz je v prostorech na konci areálu Atria, na adrese U Továrny 1, Přemyšlení, 250 66 Zdiby. Jedná se o první nadzemní podlaží budovy, která je situovaná na kraji Přírodního parku Dolní Povltaví.

2.2. Úplnost a velikost školy

Ve školním roce otevírá škola DRAK 1.-5. třídu prvního stupně. Ročníky jsou zaplňovány postupně. Vyučování probíhá ve věkově heterogenních třídách. Nejvyšší povolená kapacita školy je 47 žáků.

2.3. Vybavení školy

Učebny jsou tématicky vybaveny podle vzdělávacích oblastí, potřeb dětí a personálu. Žáci mají k dispozici šatní skříňky pro svršky a obuv chodbě. Pro své osobní věci mají vyhrazený prostor, kam si ukládá potřebné pomůcky, portfolio apod. Ve škole jsou volně k zapůjčení knihy a deskové hry.

Ve všech prostorách školní budovy je možnost bezdrátového internetového připojení. Žáci mohou využívat školní přenosná digitální zařízení a stolní počítače. Mají k dispozici rovněž základní kancelářské vybavení a výtvarné potřeby. Žáci mohou využívat odhlučněnou hudební hru. K pohybovým aktivitám žáci využívají prostor řádírny a venkovních prostor.

Hygienické zázemí všech místností využívaných žáky ZŠ DRAK odpovídá všem patřičným povinným normám. Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře také žáci a vyučující.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Základem učitelského sboru jsou kvalifikovaní učitelé. Naši pedagogové se zajímají o další zkušenosti pedagogické praxe v oblasti moderních a efektivních přístupů ke vzdělávání a metod práce a inspirují se zkušenostmi v práci s dětmi ve svobodných školách.

Za důležité považujeme vztahy mezi zaměstnanci naší školy. Děti se učí i nápodobou a z tohoto důvodu je pro nás důležité, kdo se stane členem našeho týmu. Učitelé mezi sebou navzájem komunikují a společně se zamýšlejí nad vzdělávacími strategiemi, metodami a formami práce, které budou při výuce a každodenním životě ve škole používat, aby u žáků byly v co nejvyšší možné míře rozvíjeny klíčové kompetence.

Nové informace a zkušenosti získávají pedagogičtí pracovníci samostudiem, účastí na konferencích a vzdělávacích akcích, náslechy v jiných školách v České republice i v zahraničí. Pedagogický tým dále průběžně prochází interním vzděláváním v rámci školy nebo v rámci další nabídky akreditovaných akcí DVPP v ČR. Pedagogický sbor je rozšířen také o dobrovolníky a externí odborníky z různých oblastí, kteří pracují s dětmi pod vedením pedagoga školy.

2.5. Dlouhodobé projekty

Učíme se uvnitř školy nastavit fungování prostředí, ve kterém se děti učí sdílet své nápady pro plánování programu školy, sestavovat pravidla pro vzájemné vztahy a komunikaci v komunitě a sledovat a řešit konflikty.

Ve škole partnersky participují žáci i učitelé. Zaměření dlouhodobých vzdělávacích projektů vychází ze zájmů a potřeb žáků. Navazujeme spolupráci s dalšími školami a jejich pedagogickými týmy pro společná školení a sdílení zkušeností. Výuku ve škole obohacujeme o výlety a exkurze a pořádáme besedy s odborníky podle zájmů a potřeb žáků.

2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola chápe prostředí rodiny žáka jako velice důležité s tím, že předpokladem úspěchu žáka je spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci. Protože rodina formuje osobnost žáka primárně, považujeme za velmi důležité, aby rodiče dobře rozuměli záměrům a cílům školy a aby znali metody a formy práce s dětmi. Vzájemné porozumění a důvěru s rodiči a zákonnými zástupci žáků budujeme na seminářích a na individuálních schůzkách již před zápisem dětí do naší školy. Nabízíme společná setkávání rodičů a jejich obsahem je sdílení informací o práci dětí a programu školy, ale také představení způsobů práce ve škole a sdílení společných hodnot ve

vzdělávání dětí. K běžné komunikaci mezi školou a rodiči dochází při každodenním předávání žáků.

Dvakrát ročně nabízí třídní učitel tzv. tripartity - setkání „učitel – žák – rodič“. Na nich se společně diskutují průběh a výsledky vzdělávání dítěte.

O svých dětech se rodiče mohou informovat během školního roku při osobním setkání s učitelem, telefonickou či emailovou cestou, případně mohou nahlédnout do záznamů o žákovi.

3. Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program (ŠVP) školy DRAK je postaven na principech svobody, respektu a vnitřní motivace. Naším cílem je vytvořit prostředí, kde se děti mohou rozvíjet v souladu se svými individuálními potřebami a zájmy, a zároveň se učí nést zodpovědnost za svá rozhodnutí.

3.1. Klíčové hodnoty

Dobrovolnost

Věříme, že učení je nejefektivnější, když vychází z vnitřní motivace. Proto je účast na aktivitách dobrovolná, což podporuje zájem a angažovanost dětí.

Respekt

Respektujeme jedinečnost každého dítěte. Podporujeme prostředí, kde jsou rozdíly v zájmech a schopnostech vnímány jako přínos.

Autonomie a zodpovědnost

Dětem poskytujeme prostor pro samostatné rozhodování – a zároveň je vedeme k tomu, aby si uvědomovaly důsledky těchto rozhodnutí. Učí se přirozenou cestou přijímat odpovědnost za své vzdělávání, za své chování a za vliv, který mají na ostatní členy komunity. Se svobodou tak přirozeně roste i schopnost nést zodpovědnost – osobní, vztahovou i komunitní.

Konsenzus

Rozhodování ve škole probíhá na základě konsenzu. Všichni členové komunity mají možnost se aktivně podílet na tvorbě pravidel a řešení situací. Pravidla nejsou vnucená shora, ale dohodnutá a sdílená – tím roste i motivace je dodržovat.

Vnitřní motivace

Učení je vedené vnitřní motivací dítěte. Vyhýbáme se vnějším tlakům, jako jsou odměny nebo tresty, které by mohly narušit přirozenou touhu po poznání.

Věkové míchání

Podporujeme interakci mezi dětmi různého věku. Mladší se učí od starších a starší rozvíjejí empatii a schopnost vést.

Sebeřízené vzdělávání

Děti mají možnost volit si vlastní cestu vzdělávání. Dospělí nejsou autority určující, co a kdy se děti mají učit, ale jsou průvodci, kteří podporují děti ve zvědavosti, vytrvalosti a kritickém myšlení.

3.2. Pedagogický přístup

Naše škola se inspiroje modely sebeřízeného vzdělávání, jako jsou školy Summerhill nebo Sudbury Valley. Dospělí vytvářejí bezpečný a podnětný prostor, poskytují zpětnou vazbu, sdílí své zkušenosti a jsou připraveni být nápomocní, kdykoliv o to děti projeví zájem. Rozvíjíme dovednosti sebereflexe a schopnosti hledat vlastní cestu.

Pedagogické myšlení se za posledních sto let výrazně proměnilo – od autoritativního přenosu poznatků směrem k učení, které respektuje individualitu, svobodu a přirozené potřeby dětí. Tento vývoj se opírá o řadu vědeckých teorií a praktických zkušeností z celého světa.

Škola DRAK vnímá vzdělávání jako živý proces, který se neustále proměňuje v reakci na poznatky z pedagogiky, psychologie, neurovědy i společenského vývoje. Naše školní filozofie nevznikla izolovaně ani nahodile – navazuje na hlubokou tradici humanistických, konstruktivistických a demokratických přístupů. Tyto směry jsou v souladu se současnými poznatky o tom, jak se lidé učí nejlépe – tedy když mají možnost volby, bezpečné prostředí, podporu ve vztazích a vnitřní motivaci.

Ve školním vzdělávacím programu se proto vědomě opíráme o teorie, které rozvíjejí sebeřízené, smysluplné a komunitně ukotvené učení. Zároveň si uvědomujeme, že některé tradiční přístupy k učení – zejména ty založené na vnější motivaci, kontrole nebo mechanickém předávání poznatků – neodpovídají cílům, které ve vzdělávání sledujeme.

Níže uvádíme srovnání vzdělávacích teorií, které inspirují naši praxi, a těch, jejichž principy ve škole DRAK vědomě nevyužíváme:

Teoretický směr	Klíčové autoři	Hlavní principy	Propojení s praxí ve škole DRAK
Humanistická pedagogika	Carl Rogers, Abraham Maslow, A. S. Neill	Vnitřní motivace, důvěra v dítě, seberealizace, autentický vztah	Děti si samy volí obsah a tempo učení. Dospělí jsou průvodci, nikoliv autority. Věříme v přirozenou touhu učit se.
Konstruktivismus	Jean Piaget, Lev Vygotskij, Jerome Bruner	Aktivní tvorba poznání, učení skrze zkušenost a spolupráci	Učení probíhá skrze projekty, hru, dialog a praktické činnosti. Děti pracují v heterogenních skupinách.
Konektivismus	George Siemens, Stephen Downes	Učení jako propojení uzlů v síti, práce s informacemi, adaptabilita	Podporujeme práci s digitálními nástroji, otevřenost k novým zdrojům a učení skrze komunitní i online propojení.
Seberegulace a autonomie (součást výše uvedených směrů)	Daniel Goleman, Edward Deci & Richard Ryan (SDT)	Autonomie, vnitřní motivace, emoční inteligence, seberegulace	Děti se učí rozhodovat a nést zodpovědnost. Svoboda je vždy spojena s reflexí a důsledky.
Demokratické vzdělávání	A. S. Neill, Peter Gray, Sudbury Valley School	Společné rozhodování, rovnost hlasu, komunitní život	Školní pravidla a chod komunity vznikají konsenzuálně. Děti mají hlas a podíl na organizaci života školy.

Teoretický směr	Klíčové autoři	Hlavní principy	Proč jej v DRAKu nevyužíváme
Behaviorismus	B. F. Skinner, John B. Watson	Učení jako reakce na podněty a vnější posilování (odměny, tresty)	Nechceme vést děti skrze manipulaci, odměňování nebo trestání. Věříme, že to potlačuje vnitřní motivaci a samostatnost.
Kognitivismus	Robert Gagné, David Ausubel, Jerome Bruner (z části)	Učení jako zpracování informací, důraz na strukturované předávání poznatků	Nepředáváme učivo předem určeným způsobem. Umožňujeme dětem samostatně hledat smysl a spojitosti v tom, co objevují.

3.3. Organizace výuky

Denní program je flexibilní a přizpůsobený potřebám dětí. Ráno začínáme společným setkáním - ranním sletem, kde se domlouváme na pravidlech a aktivitách. Děti mají možnost volit si činnosti podle svých zájmů, ať už jde o workshopy, výlety, tvořivé projekty nebo klidovou činnost. Dospělí nabízejí aktivity a zároveň jsou otevřeni nápadům dětí.

3.4. Prostředí a komunita

Škola DRAK je komunitní prostor, kde se děti cítí bezpečně a podporovaně. Společně vytváříme prostředí, které je podnětné, inspirativní a otevřené. Podporujeme zdravý životní styl, ekologické myšlení, otevřenost vůči různým kulturám a názorům – a především vědomí, že každý z nás je spoluodpovědný za kvalitu prostoru, který společně tvoříme.

3.5. Poslání školy

Poskytovat dětem základní vzdělávání cestou přirozeného učení založeného na důvěře a vnitřní motivaci.

3.6. Předpoklady

Realizace poslání vychází v naší škole z následujících předpokladů:

- Učení je přirozené a děti se ze své podstaty chtějí učit.
- Efektivní učení je založeno na vnitřní motivaci (pokud mi něco dává smysl, budu dělat i věci, které mě nebaví) a nejlépe probíhá v situacích reálného života.
- Vnitřní motivace je vlastní všem lidem; pokud byla narušena vlivy vnější motivace (tresty, odměny, pochvaly a jiné formy manipulace), může trvat dlouho, než se znovu obnoví.
- Všechny činnosti (včetně těch, které jsou zdrojem chyb), kterým se dítě věnuje na základě vnitřní motivace, je možné považovat za učení.
- Nikoho nemohu nic naučit (na základě své jednostranné vůle), může se to naučit jedině sám a já mu v tom mohu pomoci.
- Za své učení je odpovědný žák, svobodná škola mu pro jeho učení vytváří základní podmínky: autonomii a svobodu, podnětné a inspirativní prostředí a podporu podle individuálních vzdělávacích potřeb.
- Děti ve školním věku jsou kompetentní a podle svých dispozic se mohou podílet na rozhodování o chodu školy demokratickou cestou.

- Při poskytování vzdělávání je vhodné kombinovat principy osobního růstu a kolektivní inteligence, ve které je schopnost dojít k řešení s využitím inteligenčního potenciálu sítě důležitější než individuální kompetence.

3.7. Cíle vzdělávání

Usilujeme o naplňování následujících cílů vzdělávání, které žákům umožňují postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytují základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

1. Poznání a přijetí sebe sama

Umožnit žákovi poznání a přijetí sebe sama, rozvíjení pozitivního vztahu k sobě, umožnit mu autentické sebevyjádření včetně projevení emocí. Podpořit u žáků pozitivní přístup k životu a důvěru v sebe (ze které následně vyplývá i důvěra ke světu). Umožnit žákovi, aby se projevoval jako svébytná a svobodná osobnost, uplatňoval svá práva a zároveň aby přijal odpovědnost za své jednání, za aktivní ochranu a rozvíjení svého fyzického, duševního i sociálního zdraví a za naplňování pravidel. Umožnit žákovi prožívat obyčejné lidské štěstí a radost ze života.

2. Rozvoj emoční a sociální inteligence

Podporovat u žáků rozvoj empatie a kvalitních vztahů k druhým lidem a umožnit jim prožít pocit sounáležitosti s ostatními lidmi (ve škole konkrétně s komunitou, ale podporovat i kvalitní vztahy v rodině a jinde).

Podporovat žáky v toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, umožnit jim, aby se učili žít společně s ostatními lidmi. Podporovat u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy i neúspěchy vlastní i druhých, brát chybu i konflikt jako pozitivní příležitost k učení.

Modelovat žákům nenásilnou komunikaci (komunikaci, která je všestranná, otevřená, podporuje spolupráci a přitom nehodnotí a neobviňuje druhé).

V komunikaci podporovat jasnost vyjádření a porozumění druhému.

3. Vztah k prostředí

Podporovat u žáků rozvoj kvalitních vztahů k prostředí, ve kterém žijí (pozitivní a citlivé vztahy k přírodě i k věcem).

4. Rozvoj talentů

Umožnit žákovi rozpoznat jeho unikátní potenciál (talenty) a rozvíjet jej na jeho osobní optimum.

Podporovat žáka v tom, aby se v návaznosti na poznání a rozvoj vlastních schopností dokázal dobře rozhodnout o vlastní životní a pracovní orientaci a

dokázal přitom uplatnit získané kompetence včetně všech vědomostí a dovedností, které mu dávají smysl.

5. Strategie učení a sebeřízení

Umožnit žákovi, aby se učil sebeřízením a aby si osvojil vhodné strategie učení a zachoval si vnitřní motivaci pro celoživotní učení.

Důležitým cílem je, aby žáci dělali správné věci ne proto, že jim to někdo nařizuje, ale proto, že jim to dává smysl (vnitřní motivace), a aby byli schopni realizovat své činnosti i bez asistence a dozoru dospělého.

Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

6. Myšlení

Podporovat žáky v tvořivém a kritickém myšlení, logickém uvažování a v řešení problémů, ve vyhodnocování informací a v rozpoznání manipulace.

4. Výchové a vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie jsou souběžně porovnány s klíčovými kompetencemi RVP ZV.

1. Považujeme za velmi důležitou kvalitu vztahů a sociálních procesů, proto dbáme na vytváření bezpečného klimatu a přátelské atmosféry, které považujeme za předpoklad kvalitního učení. Podporujeme sounáležitost komunity školy, vzájemný respekt, ohleduplnost, otevřenou komunikaci a pomoc. Využíváme k tomu školní shromáždění ve formě ranních společných setkání (sletů) a týdenního setkání (Dračího sněmu). Konflikty považujeme za přirozenou součást vztahů a učíme se využívat je pro jejich zlepšování a osobní růst. Pro řešení konfliktů využíváme primárně mediaci.

kompetence sociální a personální

- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,

kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,

kompetence komunikativní

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi,
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,

kompetence digitální

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

2. Vycházíme z postojů a postupů nenásilné komunikace a svým chováním a jednáním dáváme žákům vzor respektujícího přístupu k sobě, k ostatním i k životnímu prostředí.

kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,

kompetence sociální a personální

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,

3. Dáváme žákům důvěru a odpovědnost a necháváme dopadnout přirozené důsledky jejich rozhodnutí. S chybou pracujeme pozitivně a kreativně. „Špatný“ nemůže být nikdy člověk jako takový, ale pouze jeho konkrétní jednání.

kompetence k řešení problémů

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí,

kompetence sociální a personální

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,

kompetence digitální

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

4. Respektujeme individualitu žáků a podporujeme jejich autonomii a vyjadřování vlastního názoru. Východiskem výchovně vzdělávacího procesu je sebeřízení vycházející z individuálních potřeb žáků i z potřeb komunity školy. Žákům v této oblasti poskytujeme potřebnou důvěru i potřebnou zpětnou vazbu a podporu. V rámci efektivního sebeřízení u žáků podporujeme i svobodné sebevyjádření a

možnost plně projevit své emoce. Ke korekci nevhodného jednání používáme mediaci.

kompetence sociální a personální

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,

kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,

kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

5. Žáky vedeme k odpovědnosti za vlastní chování, rozhodování a vzdělávání tím, že jim v těchto oblastech poskytujeme potřebnou svobodu spojenou s odpovědností. Zároveň tento přístup modelujeme vlastním jednáním. Vzdělávací nabídku diferencujeme a realizujeme v souladu se zásadou zohledňování vzdělávacích potřeb žáka.

kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,

kompetence sociální a personální

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,

kompetence digitální

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zlepšil výsledky své práce

6. Zapojujeme žáky do plánování života školy. Nabízíme možnost přijít se svými nápady, podílet se na plánování, přípravě a organizaci školních akcí a programu, účastnit se těchto akcí na základě vlastního rozhodnutí, což

napomáhá mj. získání pocitu sounáležitosti se školou a získávání zkušeností s osobní angažovaností v komunitě a společnosti.

kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,

kompetence k řešení problémů

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,

kompetence komunikativní

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,

kompetence sociální a personální

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,

7. Zapojujeme žáky do péče o prostředí školy a do praktických činností, které s prostředím školy souvisejí, což vede k získání pocitu sounáležitosti se školou, a také k zájmu o okolní prostředí v běžném životě, například třídění odpadů, plánování a realizace zařízení třídy apod.

kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,

kompetence občanské

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti,

kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky,
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,

8. Společně s dětmi vytváříme a reflektujeme pravidla.

kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,

kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí,

kompetence komunikativní

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,

kompetence občanské

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,

9. Poskytujeme žákům prostor pro široké sdílení, diskuze a vlastní názory, mj. v komunitním kruhu, a podporujeme spolupráci mladších a starších žáků. Tím také vytváříme zdravé a bezpečné prostředí mezi žáky, které je prevencí konfliktů, výskytu šikany a sociálně patologických jevů.

kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,

kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi,

10. Umožňujeme a podporujeme spolupráci žáků ve věkově smíšených skupinách a přirozené učení se dětí navzájem. S ohledem na vývojové potřeby žáků a osobní typologická specifika nabízíme dětem různorodé formy a způsoby práce.

kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,

kompetence sociální a personální

- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,

kompetence komunikativní

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi,
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,

11. Podporujeme autonomii dětí. Upřednostňujeme vlastní iniciativu dětí a volbu vlastních témat a aktivit v učení. Individualizovaným vzděláváním umožňujeme dětem objevit a využívat svůj vlastní učební styl a rozvíjet své talenty.

kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich,

kompetence sociální a personální

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,

kompetence k řešení problémů

- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,

kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,

12. Vzdělávací obsah je uchopen celistvě a v souvislostech napříč vzdělávacími obory. Učitelé žákům nabízejí vzdělávací obsah různými metodami a formami práce zaměřenými na jejich iniciativu a na aktivní zapojení a upřednostňují zvládání vzdělávacího obsahu na základě vlastních aktivit dětí. Současně u jednotlivých žáků sledují expozici vzdělávacímu obsahu a v případě potřeby jej nabízejí cíleně. Vzdělávací obsah je prostředek pro vytváření vlastních

konceptů a otázek, které mohou žáka vést do hlubšího vhledu a širších souvislostí v rámci žákem vybrané oblasti.

kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,

13. Vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů. Nabízíme žákům volný přístup ke zdrojům informací, pomůckám, materiálům a volný pohyb v podnětném prostředí.

kompetence k učení

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,

kompetence komunikativní

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,

14. Využíváme vzdělávací přístupy a metody vycházející z vnitřní motivace žáků a učení zkušeností a objevováním.

kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,

15. Podporujeme smysluplné učení a využíváme pro ně i aktuální události a externí příležitosti. Do výuky zveme externí odborníky.

kompetence komunikativní

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,

kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,

16. Vnitřní učební prostory rozšiřujeme o venkovní prostředí, které dětem nabízí další praktické zkušenosti, ale i důležitou možnost pohybu.

kompetence občanské

- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,

17. Podporujeme objevení a rozvíjení vlastních postupů učení jednotlivých žáků. Umožňujeme žákům, aby řídili své učení. Respektujeme individuální časovou dotaci potřebnou pro efektivní učení a osobní tempo jednotlivých žáků.

kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,

kompetence digitální

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

18. Při hodnocení žáka respektujeme jeho autonomii a proces učení postavený na vnitřní motivaci a využíváme vlastní sebehodnocení.

kompetence k učení

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich,

kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,

19. Kromě aktivit zajišťovaných pedagogickými pracovníky školy (kteří jsou zaměstnanci školy) spolupracujeme s externími odborníky v oblastech podle vzdělávacích potřeb žáků. Zveme odborníky do školy a vyjíždíme na externí programy. Společně s žáky sledujeme aktuální události ve společnosti. Umožňujeme žákům sebevychování v různých oblastech.

kompetence občanské

- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,

kompetence digitální

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

20. Umožňujeme žákům v daných rámcových podmínkách (finance, čas, téma apod.) spolurozhodovat o chodu školy, včetně plánování investic a činností. V rámci aktivit žáků podporujeme tematické projekty zaměřené na mikroekonomiku (např. výroba a prodej v rámci komunity). Pro realizaci některých projektů zveme také externí odborníky. Podporujeme žáky v tom, aby své projekty realizovali jako podnikatelské záměry.

kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

4.1. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Toto jsou společná ustanovení ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných žáků, mimořádně nadaných žáků, žáků cizinců a žáků sociálně znevýhodněných.

Žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními integrujeme do běžných tříd. Výhodou je malotřídní charakter naší školy, při kterém dochází k rušení bariér mezi ročníky i třídami a integrace je tak ještě intenzivnější. Nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka, vypracujeme buď PLPP (plán pedagogické podpory) nebo pokud podpůrná opatření stanovená PLPP nejsou dostačující, doporučujeme žáky na vyšetření do ŠPZ (školské poradenské zařízení).

Naše škola se zaměřuje na bezproblémové zařazení dětí s jakýmkoli odlišnostmi do kolektivu školy. Prostředí školy je nastaveno tak, aby se žáci učili toleranci, vzájemnému pochopení a pomoci. Dosahujeme toho především prostřednictvím fungování demokratických principů školy, partnerským přístupem a modelováním chování, které je založeno na nenásilné komunikaci. Dále klademe důraz na realizaci dostatečně podnětného a věku a individualitě dítěte přiměřeného vzdělávacího prostředí.

Na podpoře vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) se podílí v naší škole celý tým – učitelé a případně asistent pedagoga.

Škola je v kontaktu s externími odborníky (speciální pedagog, psycholog, logoped, výchovný poradce), jejichž služby jsou zajišťovány podle potřeby a možností školy.

V rámci personálního zabezpečení může škola využívat jak vlastní zaměstnance, tak externí spolupracovníky. Výchovné a poradenské činnosti jsou zajišťovány externím výchovným poradcem a podle potřeby konzultacemi školního psychologa. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními škola případně vypracovává individuální vzdělávací plány ve spolupráci s rodiči, učiteli a příslušnými odborníky.

Jestliže učitel vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným zdravotním či sociálním handicapem, informuje o svém zjištění zákonné zástupce žáka a společně s nimi a příslušným odborníkem (ŠPP) hledá další cesty individualizace výuky. Ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (přiznané podpůrné opatření prvního stupně) vypracuje škola plán pedagogické podpory, který zahrnuje především podpůrná opatření ve vzdělávacím procesu žáka. Podkladem plánu pedagogické podpory je ŠVP. K žákům, u nichž byly rozpoznány specifické poruchy učení, učitel vždy přistupuje dle jejich individuálních potřeb. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze na základě doporučení školských poradenských zařízení (ŠPZ). Následně na žádost rodičů škola vypracuje na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření individuální vzdělávací plán (IVP). S poskytnutými údaji zacházíme jako s důvěrnými. IVP je vypracován zpravidla na 1 rok a zákonný zástupce s ním vyjadřuje souhlas. Při tvorbě plánu pedagogické podpory vycházíme z obsahu ŠVP a individuálních vzdělávacích potřeb žáka. Na doporučení ŠPZ je v rámci podpůrných opatření možné upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah.

V posledních letech narůstá ve společnosti počet dětí, které se s rodiči přistěhují z jiné země a neovládají český jazyk. Těmto dětem vyjdeme vstříc a po začlenění do třídních kolektivů jim může být nabídnuto doučování. Učitelé k těmto dětem také přistupují individuálně, tolerují jejich výsledky nejen v českém jazyce, ale i v ostatních předmětech a pomáhají jim překonat bariéru, kterou s sebou nese neznalost jazyka a prostředí.

4.2. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Postup při vzdělávání mimořádně nadaných žáků je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – vycházíme z individuálních vzdělávacích potřeb každého žáka.

Identifikaci mimořádného nadání provádí pedagog na základě dlouhodobého sledování výkonů a projevů žáka a konzultace se zákonnými zástupci. Pokud se projeví znaky mimořádného nadání, doporučujeme rodičům spolupráci se školským poradenským zařízením, které může mimořádné nadání formálně diagnostikovat a navrhnout další vzdělávací postupy.

V případě doporučení ŠPZ může být žákovi vypracován individuální vzdělávací plán (IVP), který umožní další rozvoj jeho nadání formou obohacování vzdělávacího obsahu, akcelerace v některých oblastech nebo zapojení do specifických vzdělávacích aktivit.

Vzhledem k malotřídnímu a individualizovanému charakteru naší školy je vzdělávání přizpůsobeno tak, aby nadaní žáci mohli:

- rozvíjet své zájmy a kompetence v různých oblastech,
- účastnit se výuky určené starším ročníkům,
- pracovat na vlastních projektech,
- spolupracovat s externími odborníky podle zaměření jejich talentu,
- zažívat pocit úspěchu a seberealizace bez tlaku na srovnávání s ostatními.

Naším cílem je umožnit každému žákovi rozvinout jeho potenciál v bezpečném, podnětném a respektujícím prostředí. Přestože škola svým individualizovaným pojetím vzdělávání podporuje děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti mimořádně nadané, není zaměřena pouze na tyto skupiny, ale vytváří přirozeně rozmanité prostředí otevřené všem dětem.

4.3. Začlenění průřezových témat

Tématické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a obory. Integrují se do všech vyučovacích předmětů. V naší škole klademe velký důraz především na osobnostní a sociální výchovu, která je integrována především v předmětu Kompas, ale samozřejmě je realizována i v dalších předmětech.

Začlenění průřezových témat						
		1. stupeň				
		Máják	Kompas	Anglický jazyk	Tělesná výchova	Tvorba
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání					
	Sebepoznání a					

	sebepojetí					
	Seberegulace a sebeorganizace					
	Psychohygiena					
	Kreativita					
	Poznávání lidí					
	Mezilidské vztahy					
	Komunikace					
	Kooperace a kompetice					
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					
	Hodnoty, postoje, praktická etika					
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola					
	Občan, občanská společnost a stát					
	Formy participace občanů v politickém životě					
	Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování					
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímá					
	Objevujeme Evropu a svět					
	Jsme Evropané					
Multikulturní výchova	Kulturní difference					
	Lidské vztahy					
	Etnický původ					
	Multikulturalita					
	Princip sociálního smíru a solidarity					
Enviromentální výchova	Ekosystémy					
	Základní podmínky					

	Života					
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí					
	Vztah člověka k prostředí					
Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
	Stavba mediálních sdělení					
	Vnímání autora mediálních sdělení					
	Fungování a vliv médií ve společnosti					
	Tvorba mediálního sdělení					
	Práce v realizačním týmu					

5. Učební plán

Učební plán							
Vyučovací předmět	1. stupeň					Celkem	Z toho disponibilní časová dotace
	1	2	3	4	5		
Maják	11	11	11	11	12	56	2
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	0
Kompas	5	5	5	5	5	25	13
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Tvorba	3	3	4	4	4	18	1
Celkem	21	21	22	22	23	118	16
Předmět Maják na 1. stupni v sobě integruje vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace a Informační a komunikační technologie a vzdělávací obory Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace a Informační a komunikační technologie. Předmět je posílen o 2 disponibilní hodiny. Předmět Kompas v sobě integruje vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, vzdělávací obor Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, také průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Z toho důvodu je posílen o 13 disponibilních hodin na 1.stupni. Předmět Tvorba v sobě integruje vzdělávací oblast Umění a kultura a Člověk a svět práce a vzdělávací obory Hudební výchova, Výtvarná výchova a Člověk a svět práce. Je posílen o 1 disponibilní hodinu.							

5.1. Učební osnovy

Všechny naše předměty jsou postaveny na sebeřízeném učení jednotlivých žáků, proto je velmi těžké stanovit časovou dotaci. Každý žák potřebuje jiný čas k tomu, aby dospěl k daným výstupům.

MAJÁK

Časové vymezení předmětu

1. - 4. ročník 11 hodin týdně, 5. ročník 12 hodin týdně

Organizační vyčlenění předmětu

Výuka probíhá individuálně, nebo ve věkově smíšené skupině v prostorách školy i mimo školní budovu, například při společných výletech, exkurzích, v případě zájmu nebo potřeby i ve spolupráci s jinými organizacemi.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je společný pro všechny ročníky prvního stupně. Integruje v sobě vzdělávací oblasti matematika a její aplikace, vzdělávací obor matematika a její aplikace, vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor český jazyk a literatura a vzdělávací oblast informační a komunikační technologie, vzdělávací obor informační a komunikační technologie a průřezové téma mediální výchova.

V rámci Majáku u žáků sledujeme především jejich rozvoj v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti, komunikačních dovedností, schopnosti řešit problémy, schopnosti využít moderních technologií a schopnosti kriticky posuzovat mediální sdělení a bezpečně se pohybovat na internetu.

Maják poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a je založený především na aktivních činnostech, které jsou typické pro běžný život a pro používání praktických znalostí a dovedností v reálných situacích, jako například při nakupování, zjišťování dopravního spojení, odhadování a měření délky atd. Žáci mají možnost se procvičit v efektivní mezilidské komunikaci, učit se interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Žáci se intelektovými dovednostmi učí dle svých individuálních předpokladů a svým vlastním tempem. Žákům nestanovujeme, kdy se mají co učit. Vedeme je k uvědomění si vlastních pokroků v dané oblasti a společně diskutujeme možné cesty ke zlepšení. Žáci tak postupně dosahují takové úrovně, kterou aktuálně potřebují pro svůj další rozvoj. K rozvoji logického myšlení a jejich intelektových dovedností jsou žákům k dispozici učebnice, knihy, hry, pracovní listy/sešity a moderní technologie.

Vyučovací předmět Maják je vyučován ve všech ročnících prvního stupně a integruje v sobě vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, vzdělávací obor Matematika a její aplikace, Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Český jazyk a literatura a vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie, vzdělávací obor Informační a komunikační technologie a průřezové téma Mediální výchova. Vzdělávací obor se dále dělí na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu, vzdělávací obor Matematika se dělí na číslo a početní operace, závislosti a vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a prostoru, nestandardní aplikační úlohy a problémy. Informační a komunikační technologie se dělí na základy práce s počítačem, vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací. Ve vlastní výuce

se tyto jednotlivé oblasti všech oborů a jejich jednotlivé části vzájemně prolínají a doplňují.

Vyučovací předmět Maják poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro běžný život a pro používání praktických znalostí a dovedností v reálných situacích. Žáci se prostřednictvím tohoto předmětu mají možnost učit a procvičit v efektivní mezilidské komunikaci, naučit se interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Postupně je jim dán prostor rozvíjet své logické myšlení, které je předpokladem jasného a srozumitelného vyjadřování, a své obecné intelektové dovednosti. Žáci postupně dosahují takové úrovně, kterou aktuálně potřebují pro svůj další rozvoj. Žáci mají možnost učit se využívat pomůcky a prostředky výpočetní techniky.

Cílem jazykové výchovy je poskytnout možnost získat vědomosti a dovednosti potřebné k postupnému osvojování spisovné podoby českého jazyka. Mohou se učit poznávat a rozlišovat další formy českého jazyka. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

V komunikační a slohové výchově se žáci mají možnost naučit vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním a kultivovaně se vyjadřovat různými formami a způsoby.

Literární výchova umožňuje žákům postupně seznamovat se základními literárními druhy a učit vnímat jejich specifické znaky. Postupně získávají a individuálně rozvíjejí své základní čtenářské návyky. Postupně se učí rozlišovat literární fikci od skutečnosti.

V tematickém okruhu Čísla a početní operace mají žáci možnost naučit se aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, proč je operace prováděna předloženým postupem a umět operaci propojit s reálnou situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Mohou se učit pracovat s jednoduchými tabulkami a grafy, které reprezentují běžné jevy reálného světa.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru mohou určovat a znázorňovat geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy

objektů v rovině, mají možnost se učit porovnávat, odhadovat, měřit délku a postupně zlepšují svůj grafický projev.

V tematickém okruhu Nestandardní aplikační úlohy a problémy si žáci řešením reálných problémových situací mohou uvědomit, že mohou dojít k výsledku i bez použití naučených postupů a dovedností školské matematiky.

V oboru Informační a komunikační technologie se žáci mají možnost seznámit a zdokonalit v základech práce s počítačem, s vyhledáváním, zpracováním a využitím informací a použitím různých typů komunikace. Žáci mají možnost využívat moderní informační a komunikační technologie a seznamují se s používáním softwarových prostředků, např. grafických a textových editorů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Žáci si sami řídí a organizují vlastní učení.
- Žáci mají k dispozici řadu ověřených informačních zdrojů z jazykové oblasti.
- Diskutujeme s žáky o důvěryhodnosti informačního zdroje.
- Ukazujeme žákům možnosti, jak se získanými informacemi pracovat, dále je systematizovat.
- Ukazujeme žákům důležitost aplikace pravopisných pravidel v písemné komunikaci.
- Seznamujeme žáky s jazykovou a matematickou terminologií a vedeme žáky k jejímu používání v situacích, které to vyžadují.

Kompetence k řešení problémů

- Žákům dáváme prostor k objevování a podporujeme samostatné uvažování.
- Směřujeme žáky k tomu, aby našli ve svém textu nebo výpočtu odlišnosti a chyby a hledali zdůvodnění pro správné řešení.
- Vedeme žáky k hledání jejich vlastních řešení.
- Nabízíme žákům úkoly, logické hádanky k samostatnému řešení.

Kompetence komunikativní

- Žáky vystavujeme různým komunikačním situacím, díky tomu si žáci aktivizují slovní zásobu.
- Žáci mají příležitost komunikovat prostřednictvím moderních technologií.
- Žáci se mají příležitost ujmout se moderátorských a průvodcovských rolí.

- Žáky vedeme k aktivnímu naslouchání, přijímání i vytváření popisné zpětné vazby.
- Klademe důraz na vzájemný respekt k vyjadřovaným názorům.
- Vytváříme příležitosti pro diskuse a prostor pro obhajobu vlastního názoru.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme žáky v učení se od sebe navzájem, vzájemné pomáhání a vysvětlování s řešením problémů, úkolů.
- Žáci vytváří věkově smíšené učební skupiny.
- Žáci mohou diskutovat se spolužáky i pedagogy.

Kompetence občanské

- Žáci se seznamují s literárními texty českých i zahraničních autorů a chápou jejich význam pro národní dědictví a vysvětlí jej.
- Je podporována potřeba tvořivého literárního projevu, recitace, četby a dalších kulturních aktivit.
- Žáci jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- Žáci chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- Žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace, poskytnou dle svých možností účinnou pomoc.

Kompetence pracovní

- S žáky debatujeme o vhodné pozici při činnostech.
- Společně s žáky vytváříme pravidla pro používání vybavení a zařízení tak, aby bylo jejich používání bezpečné.
- S žáky debatujeme o využívání získaných znalostí v současném i budoucím životě.

ANGLICKÝ JAZYK

Časové vymezení předmětu

Týdenní dotace: 3 hodiny 3. - 5 ročník.

V praxi je zařazován dle individuálních potřeb jednotlivých žáků.

Organizační vyčlenění předmětu

Výuka probíhá individuálně, nebo ve věkově smíšené skupině v prostorách školy i mimo školní budovu, například při společných výletech, exkurzích, v případě zájmu nebo potřeby i ve spolupráci s jinými organizacemi.

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět Anglický jazyk zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a průřezové téma Multikulturní výchova a Mediální výchova. Vyučování cizího jazyka na prvním stupni je chápáno především jako příprava na jeho osvojení. Cílem je podpořit u žáků zájem o cizí jazyk a povzbudit je k jeho učení. Dalším cílem je seznámit žáky s reáliemi anglicky mluvících zemí vycházející ze znalosti žáků reálií českých. Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane jejich vlastním zájmem.

Ve výuce se kromě témat základní konverzace (rodina a domov, čísla, barvy, zájmy a volný čas, roční období, zvířata, škola, jídlo a pití, každodenní život) objevují i témata, která do výuky vnáší samotní žáci a odráží tak jejich zájmy a potřeby. Osvojování učiva probíhá individuálně diferencovaně a spirálovitě, kdy se jednotlivá témata opakují a prolínají, a tím se učivo v dalších letech opakuje, upevňuje a rozšiřuje.

Výuka je zaměřena především na rozvoj poslechu a mluvení (od neverbální komunikace až k jednoduchým rozhovorům, kdy 'silent period' je platná fáze učení se jazyku). Výuka gramatiky probíhá induktivní metodou. Žáci se učí jazykové struktury jako slovní zásobu a pravidla jsou jim vysvětlována jen v tom případě, že se na ně žáci sami zeptají.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve škole je využívána metoda CLIL, komunikativní metoda, ale i další, které vedou k efektivnímu studiu.

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Žáci si sami řídí a organizují vlastní učení.
- Žáci mají v jazykové učebně k dispozici knihy v anglickém jazyce, slovníky, učebnice.
- Ukazujeme žákům další zdroje, které mohou samostatně využívat.
- S žáky diskutujeme o možnostech dalšího rozvoje jazykových dovedností.

Kompetence k řešení problémů

- Žákům dáváme prostor k objevování a podporujeme samostatné uvažování.
- Vedeme žáky k hledání jejich vlastních řešení.
- Nabízíme žákům rozšiřující cvičení.

Kompetence komunikativní

- Výuka se zaměřuje především na komunikační využití jazyka.
- Žáci mají příležitost komunikovat prostřednictvím moderních technologií (hraní her na PC).
- Žáky vedeme k aktivnímu naslouchání, přijímání i vytváření popisné zpětné vazby. Klademe důraz na vzájemný respekt k vyjadřovaným názorům.
- Vytváříme příležitosti pro diskuse a prostor pro obhajobu vlastních názorů.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme žáky v učení se od sebe navzájem, vzájemné pomáhání a vysvětlování s řešením problémů, úkolů.
- Žáci vytváří věkově smíšené učební skupiny.
- Žáci mohou diskutovat se spolužáky i pedagogy.

Kompetence občanské

- Žáci se seznamují s kulturou anglicky mluvících zemí.
- Je podporována potřeba komunikace v cizím jazyce.

Kompetence pracovní

- Žáci používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptují se na změněné nebo nové pracovní podmínky.
- Žák využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Časové vymezení předmětu

10 hodin na 1. stupni.

Týdenní dotace: 2 hodiny týdně.

Organizační vyčlenění předmětu

Výuka probíhá na 1. stupni individuálně, nebo ve věkově smíšené skupině dvakrát týdně po jedné hodině většinou v tělocvičně, v blízkém okolí školy nebo v přírodě, na školních výletech, či ve spolupráci s jinými organizacemi. Na 1. stupni je zařazena výuka plavání v rozsahu 40 hodin.

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova zahrnuje vzdělávací oblast Člověk a zdraví a průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Přináší základní podněty k ovlivňování zdraví, se

kterými se žáci seznamují, učí se je využívat a praktikovat ve svém životě. Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Smyslem je umožnit pohyb, přinášet radost z pohybu a podpořit nadšení při objevování různých druhů pohybových činností a aktivit v každodenním životě školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Vést žáky k tomu, aby rozuměli obecné terminologii z oblasti tělovýchovy, a aby ji aktivně využívali.
- Vést žáky k pochopení souvislostí mezi pohybovou aktivitou a psychickou pohodou.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k uvážlivému vyhodnocení svých možností i možností okolí.
- Vést žáky k uvážlivému chování, kritickému zvažování problému či úkolu.
- Vést k samostatnému řešení problémů, k výběru vhodného způsobu řešení.
- Vést žáky k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a za výsledky svých činů.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k vyslechnutí druhých lidí, k porozumění pokynů a vhodné reakci na ně.
- Vést k porozumění různých typů mimoslovní komunikace i k aktivnímu používání neverbální komunikace.
- Umožnit svobodně vlastní pohybový projev.

Kompetence sociální a personální

- Vést k účinné spolupráci ve skupině, podílení se společně s ostatními na tvorbě pravidel při týmových hrách.
- Podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
- Podporovat sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj v oblasti pohybu a sportu.

Kompetence občanské

- Vést k respektování, ctění a ochraně našich sportovních tradic.
- Aktivně se zapojovat do kulturního dění a sportovních aktivit.

Kompetence pracovní

- Vést k bezpečnému používání sportovního vybavení, náradí a náčiní, k dodržování vymezených pravidel. Vést při pohybu a sportu k ochraně svého zdraví i zdraví druhých.
- Vést k využití znalostí a získaných zkušeností k zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, popřípadě k rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

KOMPAS

Časové vymezení předmětu

5 hodin týdně v 1.–5. ročníku.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve škole, v přírodě, v blízkém okolí školy, ve škole, na výstavách, exkurzích, kulturních akcích, koncertech, či ve spolupráci s jinými organizacemi.

Charakteristika předmětu

“Komunikace, Občanství, Matematika, Přírodní vědy, Aplikace, Společnost” - odkazuje na navigaci světem znalostí, pokrývá široké spektrum předmětů, které pomáhají studentům orientovat se ve světě, ve kterém žijí a pracují.

Vyučovací předmět Kompas obsahuje na 1. Stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a průřezová témata: Osobnostně sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova. Zahrnuje témata týkající se historie, aktivního začlenění do společnosti a zodpovědného jednání k sobě a druhým. Na prvním stupni se jedná o tematické okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas a Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Předmět Kompas je zaměřen na rozvoj praktických dovedností, které žáci mohou využít v běžném životě. Konkrétní obsahová náplň předmětu vždy vychází z individuálních potřeb jedince a dílčí témata jsou vždy vztažena k jevům dotýkajících se každodenní reality. Týkají se situací, do kterých se může žák během svého života dostat. Jeho cílem je vytvářet u žáků kladný vztah k vlastní osobě a k ostatním lidem a pomoci žákům získat návyky zdravého duševního a sociálního života, a ukázat žákům, jak zvládat vlastní chování. Umožňuje žákům uvědomění si hodnoty pomoci a spolupráce, hodnoty různosti lidí, názorů a přístupů k řešení problému. V neposlední řadě je jeho cílem vést žáky k vzájemnému respektu a vytvářet dobré klima ve třídě a ve škole.

Člověk a jeho svět

Obsahuje tematické okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas a Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci mohou učit na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně mohou osvojit a upevnit základy respektujícího jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení. Mají možnost poznat, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi a se světem financí, ale i s problémy, které provází soužití lidí. Zajímají nás společenské jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Na pravidelném Dračím sněmu se u žáků utváří pozitivní občanské postoje na kterých stojí naše společnost.

V tematickém okruhu Lidé a čas mají žáci příležitost učit se orientovat v dějích a v čase. Mohou poznávat, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Mají možnost poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Žáci mohou samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, a mohou společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci mají příležitost poznat Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Žáci mají možnost prakticky poznávat okolní krajinu a její proměny, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci mohou poznávat především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Žáci se mají možnost seznámit s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od

narození do dospělosti, co člověku individuálně prospívá z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Nabízí se jim základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Mohou si osvojit bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Proces učení stavíme především na vnitřní motivaci, což vede k pozitivnímu náhledu na vlastní vzdělávání a podporuje celoživotní učení.
- Žáci zažívají různé techniky učení, aby objevili svůj efektivní styl učení.
- Žáci se učí vnímat vlastní pokroky v procesu učení, který je důležitější než vnější hodnocení.
- Vedeme žáky k zapojení do chodu školy (nastavování pravidel, společné řešení problémů).
- Využíváme spíše reálné než modelové situace.
- Nejzásadnějšími nástroji k učení je kladení otázek, rozhovory, diskuze, směřující převážně ke společnému konsensuálnímu řešení.
- Žáci mají k dispozici různorodé zdroje, které mohou využít v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- Dáváme žákům dostatečný prostor k vlastnímu pozorování a bytí v přítomném okamžiku.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou plnohodnotně zapojeni do rozhodovacích procesů týkajících se chodu školy.
- Děti stejně jako dospělí zažívají neplánované změny a učí se reagovat na nečekané situace (plánování výletů, akcí pro veřejnost).
- Žáci řeší nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznávají a chápou problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.
- Žáci nemusí být na řešení vždy sami, mohou o pomoc požádat ostatní a tudíž mohou zaujímat různé role při řešení rozličných problémů.
- Každodenním fungováním si žáci ověřují správnost a vhodnost nalezených řešení, hledání řešení problémů chápe jako dlouhodobý proces, který nemusí mít pouze jedno platné řešení.

Kompetence komunikativní

- Žáci mají prostor pro vyjádření svých myšlenek a názorů nejen na sletech nebo sněmu, ale i v různých komisích či setkáních.
- Žáci se učí formulovat a obhajovat své názory a respektovat argumenty a odlišné postoje druhých.
- Žáci se učí rozpoznávat a komunikovat své potřeby v kolektivu a posoudit vhodnost svých vlastních reakcí.
- Žáci mají možnost se podílet na komunikaci i vně školy.

Kompetence sociální a personální

- Ve věkově smíšené skupině se žáci učí efektivně spolupracovat s mladšími i staršími žáky bez manipulace.
- Žáci mají právo se nezapojit nebo vyjádřit nesouhlas; ctíme princip nenásilnosti, což vytváří prostor pro zvyšování své sebehodnoty ve skupině.
- V prostředí školy stavíme na vzájemném respektu, žáci zažívají, že jejich hlas má stejnou váhu jako hlas dospělého.
- Žáci s pedagogy nastavují pravidla společného fungování, pravidla jednotlivých místností a činností, aby se ve škole všichni cítili přijímání.

Kompetence občanské

- Žáci jsou podporováni ve vyjadřování a formulování svých názorů a postojů a ve stejné míře i k naslouchání ostatních.
- Společně hledáme nenásilná řešení všech sporů.
- Vytváříme příležitosti pro zapojování se do sportovních a kulturních aktivit.

Kompetence pracovní

- Společně se staráme o školní prostředí, pravidelně se koná společný úklid, žáci si volí místnosti, za které přebírají zodpovědnost.
- Žáci se mohou zapojit do grantových akcí podporujících podnikavost.
- Vedeme rozhovory o možném budoucím povolání žáků, podporujeme žáky v objevování jejich silných stránek, osobnostních a odborných předpokladech pro jejich úspěšný nejen pracovní život.
- Potřebné dovednosti jsou získávány prostřednictvím pozorování, experimentem, diskusí, besedami, exkurzemi, prací s názornými pomůckami, realizací projektů a v neposlední řadě na každotýdenním Dračím sněmu a ranních sletech.

TVORBA

Časové vymezení předmětu

3 hodiny týdně v 1.-2. ročníku, 4 hodiny týdně v 3.-5. ročníku.

Organizační vyčlenění předmětu

Činnosti probíhají individuálně, případně ve věkově smíšené skupině. Činnosti daného předmětu probíhají většinou ve škole, v blízkém okolí školy nebo v přírodě, na výstavách, kulturních akcích, koncertech či ve spolupráci s jinými organizacemi na jejich pracovištích.

Charakteristika předmětu

Předmět Tvorba zahrnuje vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a Umění a kultura. Je vyučován na 1. stupni ve všech ročnících. Cílem předmětu je seznámit žáky s uměním v kontextu každodenního života, pomoci jim budovat jejich vlastní názor na umění, rozvíjet estetické cítění a podporovat jejich vlastní tvořivost v různých uměleckých, ale i technických směrech, nabídnout jim informace o umění v historickém a společenském kontextu, podporovat jejich sebevyjádření v různých uměleckých formách (výtvarná, hudební, dramatická či filmová).

Důraz klademe na část praktickou, která přirozeně sestává z vlastní tvůrčí činnosti, doplněnou dle individuálního zájmu o případnou teoretickou část. Ta žákům slouží především k pochopení souvislostí a usnadňuje jim jejich vlastní praktickou uměleckou činnost.

Vše je podpořeno činnostmi pracovní výchovy, která žákům přibližuje pracovní postupy a návyky. Zaměřuje se především na rozvoj praktických dovedností, jako je práce s technikou a technickými materiály, design, konstruování, dále pěstelské a chovatelské práce, vaření a péče o domácnost. Umožňuje žákům vyzkoušet si četné pracovní činnosti, budovat správné pracovní návyky, jako je používání vhodných nástrojů a dodržování bezpečnosti práce. Dále jim pomáhá ujasnit si profesní směřování, rozvíjí jejich vytrvalost, odpovědnost za kvalitu odvedené práce a dává prostor ke kreativnímu a podnikatelskému myšlení.

Hudební výchova

Žák má možnost prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností porozumět hudebnímu umění, aktivně vnímat hudbu a zpěv, využívat je jako svébytného prostředku komunikace, rozvíjet své individuální hudební dovednosti a má příležitost interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Výtvarná výchova

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Žák má možnost prostřednictvím experimentování rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích.

Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Člověk a svět práce je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstelské práce a Příprava pokrmů. Žáci se dále mohou věnovat dle svého individuálního zájmu činnostem z ostatních tematických okruhů (např. Konstruování atd.). Žáci se skrze činnosti seznamují s dodržováním zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Jedním ze základních formujících vlivů je prostředí, ve kterém se nacházíme. Pravidelně se tak všichni žáci i pedagogové podílejí na údržbě a zvelebování prostor školy. Pravidelně se scházíme ke společnému úklidu jednotlivých místností a chodeb, třídíme odpad, zamýšlíme se nad plýtváním materiálem i jídlem, nastavujeme pravidla funkčního soužití v jednotlivých místnostech a řešíme případné porušování pravidel.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- Žáci mají k dispozici připravené prostředí, ve kterém se mohou dle svých potřeb věnovat výtvarným, hudebním nebo pracovním činnostem individuálně, nebo v heterogenní skupině, mají možnost se tak věnovat uvedeným činnostem na základě své vnitřní motivace, která vede k pozitivnímu vztahu k učení a také vnímání učení jako celoživotního procesu.
- Žáci mají možnost si vyzkoušet různé techniky, metody a strategie.
- Seznamujeme žáky s odbornou terminologií.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou vystaveni nejrůznějším problémovým situacím, mají tak možnost rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách,

promyslet a plánovat způsob řešení problémů a využít k tomu vlastního úsudku a zkušeností.

- Žáci mohou využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechají se odradit případným nezdarem a vytrvale hledají konečné řešení problému.
- Žáci mají možnost samostatně řešit problémy; volit vhodné způsoby řešení; používat při řešení problémů logické a empirické postupy.
- Žáci mohou ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů.
- Žáci kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní

- Žáci mohou formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně.
- Mají příležitost naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat.
- Jsou vystaveni různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reagují na ně a tvořivě je využívají ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.
- Mohou využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

- Účinně spolupracují ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce.
- Mohou se podílet na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají.
- Přispívají k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládají a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

- Respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- Rozhodují se zodpovědně podle dané situace, poskytnou dle svých možností účinnou pomoc.
- Respektují, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojují do kulturního dění.
- Respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

- Používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptují se na změněné nebo nové pracovní podmínky.
- Přistupují k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení žáků vychází z cíle podpořit u žáků v procesu učení autonomii a vnitřní motivaci, která je v systému školy podmínkou efektivního učení a východiskem pro dosahování cílů vzdělávání. Z těchto důvodů je hodnocení žáků primárně založeno na sebehodnocení.

Systém hodnocení podporuje všechny klíčové kompetence, především pak schopnost učit se tím, že žák se učí reflektovat také samotný proces učení. Proces hodnocení se odehrává v první řadě průběžným poskytováním ústní ale i neverbální zpětné vazby mezi učitelem a žákem. Tento proces je neformální a vzájemný - zpětnou vazbu poskytuje učitel žákovi stejně jako žák učiteli. Ústní hodnocení a zpětná vazba se odehrává pomocí různých metod a technik. Cílem tohoto typu hodnocení je bezprostřední poskytnutí informací a postřehů ke konkrétním aktivitám žáka. Probíhá např. během jednotlivých činností žáka jako průběžná zpětná vazba nebo na konci dané činnosti formou individuální diskuse se žákem podle potřeby.

Prostor pro zpětnou vazbu je i během pravidelných setkání - tripartit: učitel-žák-zákonný zástupce. Sebehodnocení je základem pro hodnocení žáků, posiluje se jím sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybu, ale i konflikt se žák může naučit chápat jako přirozenou věc v procesu učení, jako důležitý prostředek učení.

Pro výroční vysvědčení využíváme známek. Hodnocení pokroků žáka má sumativní charakter. Pro získávání podkladů pro závěrečné hodnocení využívají pedagogové pozorování žáků při činnostech. Pokroky jednotlivých žáků jsou sledovány a zaznamenávány průběžně a ke konci pololetí jsou shrnuty u kolokvia.

Kolokvium je polostrukturovaný reflektivní rozhovor, který vede vyučující individuálně s každým žákem před koncem pololetí. Rozhovoru předchází příprava ve formě sebehodnocení v naplňování výstupů nebo utřídění dalších podkladů mapující činnost žáka v daném období.

Důležitou součástí hodnocení je sebehodnocení samotných žáků. Sebehodnocení žáci provádí formou zaznamenávání pokroku do sebehodnotících listů v papírové nebo elektronické podobě a rozhovorem v rámci kolokvia. Žáci si mohou vést záznamy činností, a pokud jsou v dostatečném rozsahu, mohou nahradit účast na kolokviu.

Každý žák si může zvolit svého parťáka, který žákovi pomáhá se sebehodnocením a záznamy. Vyučující s žákem vedou během pololetí rozhovory o závěrečném hodnocení na vysvědčení. Průběžné (vyžádané) slovní hodnocení a sebehodnocení žáka slouží jako základ pro výslednou známku.

Zákonní zástupci i žáci mohou v případě zájmu nahlédnout na vyžádání do záznamů, které se vztahují k činnostem žáka ve škole.

Známkování probíhá na základě následující stupnice:

1 - umí, ví, rozumí, zvládá bezpečně, s jistotou, dokáže vysvětlit, vždy bez chyby, téměř bez chyby - najde a vzápětí opraví, umí pracovat s chybou, s vysokou mírou jistoty, nebojí se chybovat, zvládne samostatně

2 - umí, ví, rozumí dostatečně, většinou, s drobným váháním, s minimem chyb, z chyb se většinou poučí, zvládá s občasným váháním, když mu řekneme, tak chybu najde, v podstatě správně, s dostatečnou mírou jistoty

3 - umí, ví, rozumí, zvládá s malou pomocí, nejistota, potřebuje ujištění, že jde správným směrem, s určitou mírou jistoty

4 - zvládá s obtížemi, s oporou, s pomocí, názornými pomůckami, nepatrně, nestále

5 - nezvládá ani s pomocí a názornými pomůckami po drtivou většinu doby vzdělávání